

Іншим аспектом використання мультимедійних технологій у освітньому процесі є якісно новий рівень викладання. Робота викладача з використанням подібних технологій перетворюється на справжній творчий процес. Вони дозволяють відірватись від конспекту з базовою інформацією, яка переноситься на інтерактивну дошку або зображення проектора, і доповнювати її широким колом кейсів, встановлювати зв'язки з іншими науками й таким чином розширювати та поглиблювати усвідомлення предмету.

Існує думка, що гуманітарні та суспільні дисципліни піддаються візуалізації набагато гірше, ніж точні, природні та технічні науки [4, с. 85]. З цим твердженням не можна погодитись. Візуалізація суспільних дисциплін через схеми та таблиці відбувається дуже успішно і вже накопичена велика методологічна основа [1; 2; 3; 5; 6]. Завдання викладача полягає у творчому підході до складання методичних матеріалів. Його сутність полягає у тому, що не слід обмежуватись одними лише графічними матеріалами і активно використовувати ілюстративний матеріал – історичні фотознімки, пропагандистські матеріали різноманітних політичних партій, фотокопії документів, навіть демотиватори та карикатури соціально-політичної тематики. Водночас з цим не слід забувати, що план та структура є основою продуктивного заняття. Мультимедійні засоби навчання є вагомим доповненням викладача з його власним досвідом, як професійним, так й життєвим. Викладач залишається основною складовою навчального процесу, особливо у суспільних та гуманітарних дисциплінах, які, за великим рахунком, вивчають людину. Їх засвоєння неможливе без участі викладача та спілкування студентів з викладачем та один з одним. Ця обов'язкова умова дозволяє «оживити» учбову інформацію і кардинально пов'язати її віртуальний характер з практичним життям і реальністю, що оточує студента (учня).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2002. 140 с.
2. Демин Г.И. Политология: альбом схем. М.: Издательство «Палеотип»: Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2002. 92 с.
3. Исаев Б. А. Социология в схемах и комментариях: Учебное пособие. СПб.: Питер, 2008. 224 с.
4. Каменев С.В. Образование в цифровом мире: возможности и перспективы. Вестник Томского государственного университета. 2017. № 425. С. 85–90.
5. Купрій Т.Г. Соціологія. Схеми, таблиці, діаграми, графіки. Укл.: Курій Т. Г. К.: Видавництво Київського університету ім. Б. Грінченка, 2011. 161 с.
6. Политология в схемах и таблицах: учебно-методическое пособие для студентов 2-го курса фармацевтического факультета очно-заочной формы обучения. Самара: СамГМУ, 2011. 164 с.
7. Сорока О.Г., Васильева И.Н. Визуализация учебной информации. Печатковане навчання: сям'я, дзцячы сад, школа. № 11. 2015. URL: http://elib.bspu.by/bitstream/doc/10693/1/Soroka_PS_12_2015.pdf (дата звернення: 01.09.2019).

Соколова Любов Степанівна (Одеса) – кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства Одеської державної академії будівництва та архітектури

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ КУЛЬТУРИ

Стійке зацікавлення методологічністю свідчить про певний рівень зрілості науки (навчальної дисципліни), готовність її до саморефлексії. Метод як шлях дослідження і спосіб пізнання об'єкту (предмету) підлягає обґрунтуванню доцільності його застосування.

Метод формується та розвивається в процесі активного впливу суб'єкта на об'єкт, твориться суб'єктом, але визначається об'єктом пізнання. І перш ніж бути використаним має відповідати певним вимогам: відповідність характеру об'єкту (предмету) і обумовленість

метою пізнавальної діяльності; результативність, надійність, розпізнаваність, відтворюваність тощо, а також навальність [1].

Культура містить матеріальні, духовні, художні різновиди людської діяльності, процеси цієї діяльності, її продукти, вияв її в самій людині.

Позиція сучасної людини щодо сучасної культури є «умовно зовнішньою» – це, здебільшого, погляд стороннього спостерігача. Що ж до культури минулого, то ця позиція є «за необхідністю зовнішня». При вивченні та усвідомленні культурних надбань різних часів і народів слід перейти на «умовно внутрішню» точку зору за допомогою «пам'яток культури». Потрібне лише бажання «вживатися» в них [2, с. 11].

У відношенні до культури минулого ми перебуваємо з одного боку в гіршому становищі від її сучасників, тому що не можемо в повній мірі сприйняти ту культурну ситуацію, з іншого – нам відкриваються такі її риси, що були непомітні сучасникам. Доводиться працювати над зменшення перешкод, що створив час між нами і народженням артефактів, а культурні феномени – в контексті. Без цього не можливе розуміння культури.

Важливою рисою культурного контексту є внутрішня організованість. Найбільш загальні параметри, якими люди визначають впорядкованість культурного світу – це «простір» і «час». Смысл явищ визначається перш за все просторово-часовими координатами. Ця єдність простору і часу закріплена поняттям «хронотоп» і в ньому – людина, що творить.

Як відомо, є безліч визначень культури. Існує ідея, щоб усі відомі визначення розглядати як одне велике розгорнуте визначення культури, де кожна із запропонованих дефініцій охоплює одну з істотних її характеристик. Винайти одне єдине абсолютно істинне визначення неможливо внаслідок складності даного феномену [3, с. 210].

Отже, можливі й доцільні робочі визначення, що працюють в конкретній пізнавальній ситуації під час вирішення конкретних проблем.

Одвічні питання людського існування: «Яким є світ навколо мене?» і «Хто я в цьому світі?» Культура дає відповідь на перше і створює передумови для відповіді на друге. В часи Шекспіра було сформульовано: «Бути чи не бути мені в цьому світі?». Таким чином культура може бути визначена як сукупність прийнятих у даному суспільстві (народі) уявлень про світ і місце людини в цьому світі.

Наведене вище визначення, на наш погляд, може бути функціональним у дослідженні проблем навколо української, адже українська культура може розглядатися як один з варіантів відповіді на зазначені одвічні питання. Порівняймо: «людина – зовнішній світ» та «людина – її внутрішній світ»; за «Україна – світ та «Світ України».

Будь-яка культура конкретна. Вона для нас є інформацією гігантського обсягу та глибини про певне розуміння світу і людини в ньому. Ця інформація напрацьована, зібрана, перевірена та передана попередніми поколіннями і адресована нащадкам для подальшого опрацювання, збагачення і передачі. Якби тільки бралось щось готове і передавалося з покоління в покоління, то не було б розвитку. Кожне покоління робить свій внесок в культуру.

Культурна інформація транслюється мовою культури, тобто системою знаків, за допомогою яких зміст культури (уявлення, знання, вміння, відносини) можуть бути зафіксовані і передані у майбутнє. Звичайно, йдеться не тільки мова усна чи писемна, а також мова жестів, міміки, ритуалу, символів, мистецтва тощо.

Таким чином, визначивши культуру будь-якої спільності людей як організовану сукупність прийнятих в даному суспільстві уявлень про світ і місце людини в ньому, ми вийшли на необхідність віднайдення тих засобів, які репрезентують світ, створивши умови для пізнавальної ситуації. Більше того, таке розуміння культури сприятиме усвідомленню певної культури як унікальної, але, водночас, однієї з багатьох інших у світовому культурному процесі.

Крім того, ми зазначили, що культура - штучний, сотворений світ людського існування, який виступає контекстом життєдіяльності людей. Найдавніші свідчення про культуру – є свідченнями про людину, що вийшла з світу природи (натури) і почала

строювати штучне середовище свого існування – другу природу (культуру). І це штучне природне середовище є системою, яка самовідтворюється та саморозвивається, тобто створене людиною (людською спільнотою), воно організує її життя і забезпечує стійке її відтворення, оновлення, розвиток, одним словом її становлення.

Освіта є одним з діючих каналів трансляції культурних цінностей і чинників подальшого розвитку культури. Вищенаведені міркування потрібні були для обговорення у вступній лекції з історії української та світової культури для заперечення хибного розуміння культури як суми імен, подій, дат і назв.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Методология / В. М. Розин. В. С. Швырёв. Ф. И. Голдберг. В. С. Бернштейн. [Электронный ресурс] // Центр гуманитарных технологий, 2002–2019. – URL: <https://gtmarket.ru/concepts/6870>.

2. Найдорф М. И. Введение в теорию культуры. – Одесса: Друк, 2005. 192 с.

3. Энциклопедический словарь по культурологии/ под ред. В. Бачинина. – СПб: изд-во Михайлова В. А., 2005. 285 с.

Худяков Игорь Александрович (Одесса) – старший преподаватель кафедры архитектуры зданий и сооружений Одесской государственной академии строительства и архитектуры

Иванова Ирина Николаевна (Одесса) – ассистент кафедры архитектуры зданий и сооружений Одесской государственной академии строительства и архитектуры

КОМПЬЮТЕРНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В АРХИТЕКТУРНОМ ОБРАЗОВАНИИ

Подготовка будущих архитекторов, уникальных специалистов, создающих среду обитания человека – процесс чрезвычайно сложный и ответственный. Архитектурное образование всегда чутко откликалось на изменения, происходящие в технологии строительства и архитектурном проектировании. Революция в проектировании, вызванная внедрением компьютерных технологий в строительство, полностью изменило методику архитектурного образования. Кроме того, что студенты получили доступ к информации, какого не было раньше, учебные дисциплины, связанные с архитектурным проектированием, в настоящее время почти полностью ориентируются на использование компьютеров. Студенты с ноутбуками в аудиториях, при выполнении курсовых проектов, – это уже норма, и их количество увеличивается с каждым годом.

Первые компьютеры появились в 40-х годах XX века. С появления персональных компьютеров в 70-х годах началось активное внедрение компьютерных технологий во все сферы деятельности, в том числе в строительство и архитектуру. Уже в 80-х годах были созданы программы для проектирования, доступные для массового использования. Появление доступных САПР (систем автоматизированного проектирования) или CAD-систем (computer-aided design) произвело настоящий переворот в строительной отрасли и архитектуре, что сделало возможным проектирование и строительство зданий, создание которых ранее было технически невозможным.

С начала 80-х годов XX века и до сегодняшнего дня ведущее место среди производителей программного обеспечения для архитекторов удерживают фирмы Autodesk, выпускающий такие приложения как AutoCAD, AutoCAD Architecture, Revit и др., и Graphisoft с приложением ArchiCAD

По мере развития технологии возможности программ увеличивались. Появились новые технологии, такие как: параметрическое проектирование, позволяющее получать различные варианты моделей с помощью изменения отдельных параметров модели; BIM (Building Informational Model), подразумевающее создание виртуальной модели здания, существующей в памяти компьютера. Появились технологии, позволяющие работать над проектом не одному архитектору, а целой команде, причем эти люди могут работать